

Från ax till limpa – forskning i framgångsrik samverkan

Jonas Stier, Tomas Axelson

Jonas Stier, professor i socialt arbete, Akademin för hälsa, vård och välfärd,
Mälardalens högskola. E-post: jonas.stier@mdh.se

Tomas Axelson, docent i religionssociologi, Akademin humaniora och medier,
Högskolan Dalarna. E-post: tax@du.se

I Agenda 2030-arbetet framhålls vikten av samarbeten mellan forskning, högre utbildning och andra samhällsaktörer. Vad bidrar till framgångsrik samverkan mellan forskare i högre utbildning och representanter från civilsamhälle, näringsliv och offentlig sektor? Hur skapas ett gemensamt engagemang för ett samhällsproblem? Hur går det till när tillit byggs, kommunikationen fungerar och en ömsesidighet etableras? Erfarenheterna som beskrivs hämtas från Interkulturellt utvecklingscentrum Dalarna (IKUD) och tre samverkansprojekt under perioden 2016 – 2020. Framgångsrik forskning i samverkan förutsätter en projektkedja som bygger på ett ömsesidigt engagemang, ett uppmärksammande av olika roller, olika men överlappande utgångspunkter, skillnader i institutionella mål, incitament och motiv i respektive organisation samt skapandet av en kontaktyta mellan individer i syfte att identifiera beröringspunkter. För ett lyckat samarbete krävs även en gemensam övertygelse om projektens vidare betydelse, d.v.s. att de bidrar till det allmännas bästa och ett mer socialt hållbart samhälle.

To meet the Agenda 2030 goals the need for collaboration and co-creation between research and higher education institutions is often emphasized. This said, this article addresses the following questions: What are collaboration success factors when academia, civil society, government and industry co-create? How is commitment for common problems achieved? How are mutual trust and efficient communication established? The discussion draws upon three co-creation projects in the years 2016 to 2020 in which Dalarna University Center for Intercultural Research and Development participated. Lessons learned are that successful research co-creation requires mutual commitment to a jointly formulated problem; an appreciation of differences in logics, goals, roles, starting points and modes of communication; and the necessity of dialogue spaces where key people establish trust for one another and decide to work for the common good, such as social sustainability.

Inledning

I Agenda 2030-arbetet framhålls alltmer vikten av samarbeten mellan forskning, högre utbildning och samhällsaktörer från civilsamhälle, näringsliv och offentlig sektor. För lärosätena, i Sverige och resten av världen, är detta en del av deras samverkansuppdrag, samhällsengagemang och av att förflytta sig mot vad den före detta EU-kommissionären Carlos Moedas har kallat en öppen vetenskap.

Öppen vetenskap inrymmer forskningskommunikation, öppen tillgång till vetenskapliga publikationer, öppna data, och medborgarforskning och sträcker sig bortom traditionellt samarbete, samverkan, kunskapsspridning och den så kallade tredje uppgiften. I idealfallet handlar öppen vetenskap om ett höggradigt samskapande, där *hela* forskningsprocessen öppnas upp för aktörer från civilsamhälle, näringsliv och offentlig sektor, där dessa deltar i formulerandet av gemensamma forskningsproblem, agendor eller aktivt delta i datainsamling. För forskarna är det överordnade målet likväl att producera forskning och ta fram ny kunskap.

Även från civilsamhällets, näringslivets och den offentliga sektorns håll betonas alltmer nödvändigheten av intersektoriellt och interprofessionellt samarbete där stor tilltro ställs till den högre utbildningens och forskningens roll i att möta de globala hållbarhetsmålen, må det handla om effekterna av covid-19, global uppvärmning eller social hållbarhet, sociala risker, främjandet av demokrati och motverkandet av våldsbejakande extremism. För dessa aktörer är inte sällan forskningen ett verktyg för att åstadkomma något – en ny arbetsmetod, att utvärdera den egna verksamhet eller få inspel till en ny policy.

Samtidigt finns forskning (t ex Dobers och Stier, 2017; Stier, 2020) som visar att det finns utmaningar med samverkan, samskapande och med att omsätta öppen vetenskap i praktik med ömsesidig nytta och värde för samtliga inblandade. När forskare möter representanter från civilsamhälle, näringsliv och offentlig sektor finns exempelvis skillnader i verksamhetsmål, tidslogiker, roller, personliga incitament, nomenklatur, språk och kommunikationssätt. Dessa skillnader blir många gånger en utmaning, men inte nödvändigtvis ett överstigit hinder.

Interkulturellt Utvecklingscentrum Dalarna – forskning i samverkan

I samband med etableringen av forskningsprofilen Interkulturella Studier 2016 vid Högskolan Dalarna anställdes Jonas Stier som professor i interkulturella studier och forskningsledare för området. Samtidigt inrättades kompetenscentret Interkulturellt Utvecklingscentrum Dalarna (IKUD) med representanter från Högskolan Dalarna, Borlänge och Falu Kommun, Länsstyrelsen Dalarna samt aktörer från civilsamhället. Tomas Axelson, docent i religionssociologi, fungerade som verksamhetsledare och Jonas Stier som vetenskaplig ledare.

Sedan dess har närmare 25 projekt initierats och ett antal samarbeten etablerats. I mötet med kommuner, region och länsstyrelse och offentligfinansierade aktörer fanns redan från IKUD:s början ett uttalat engagemang kring frågor om *social hållbarhet* (se Borlänge kommun 2016, Länsstyrelsen 2015). Detta uttryckte också näringslivet i Dalarna som ville driva på lokalsamhällets utveckling för demokrati och social hållbarhet.

Denna text visar hur man under kort tid kan utveckla och etablera väl fungerande samverkan där akademi, civilsamhälle, näringsliv och offentlig sektor samskapar ny kunskap och beprövad erfarenhet kring utmaningar kopplade till målen för social hållbarhet i Agenda 2030 (se även Dobers & Stier, 2018). Enligt Stier och Dobers (2017) och Stier (i denna volym) är det vissa avgörande frågor som står i fokus vid samskapande. Hur skapas ett gemensamt definierat engagemang för ett samhällsproblem? Hur det går till när man omvandlar det till en gemensam *forskningsfråga*? Hur byggs tillit, kommunikation, ömsesidighet? Hur synkas olika motiv till samverkan och samskapandet? Hur synkas olika önskemål om leverabler? Vad blev det vidare utfallet? Det är dessa frågor vi i denna text vill diskutera med hjälp av tre exempel. Utifrån dessa exempel vill vi också spegla hur dessa samskapandeprojekt kan sättas in i Agenda 2030-målen.

Exempel 1: Interreligiöst råd i Borlänge

Borlänge kommun fattade år 2016 beslut om lokala åtgärder för att värna demokratin (Borlänge 2016) och formulerade en vision om social hållbarhet genom vilken man ”strävar efter ett samhälle där alla människor, oavsett kön, ålder, sexuell läggning, socioekonomisk, etnisk eller kulturell tillhörighet har samma möjlighet att ta del av och vara delaktiga i samhället” (2016, s 9). Här fanns ett gemensamt engagemang som kunde knytas till olika delar av Agenda 2030, inte minst mål 16 om fredliga och inkluderande samhällen och rättvisa för alla (Agenda 2030, mål 16).

Tidigt under 2016 hade IKUD träffar med Borlänge kommuns bildningschef Lars Walter och integrationssamordnare Jan-Olof Lundberg. Jonas Stier presenterade forskningsområdet Interkulturella studier och visade hur det kunde finnas ett ömsesidigt intresse av att mötas inom detta fält. Detta landade mitt i prick i den fas Borlänge kommun befann sig. Det ledde vidare till en inbjudan av oss som forskare till konferensen ”Vem f-n tar ansvar” i april 2016 i Stockholm. Fördjupade kontakter etablerades och Högsolan bjöd i sin tur Borlänge och Svenska kyrkan till ett ”match-making-event” i juni 2016. Denna träff landade väl och fångade upp ett behov hos Västerås stift. Stiftet kom till denna träff med en konkret idé om att följa tillkomsten av ett interreligiöst råd i Borlänge kommun. Därefter träffades stiftsprästerna Nils Åberg och Petter Karlsson samt Tomas Axelson och Jonas Stier tillsammans med Borlänge kom-

muns bildningschef Lars Walter i Borlänge stadshus en solig junieftermiddag och över en kopp kaffe tog projektet konkret form. Projektet förankrades och en gemensam trepartsfinansiering lades fast.

Engagemanget i projektet säkerställdes genom ömsesidiga kontakter och viljan att belysa angelägna samhällsfrågor. Efter avstämningar skapades en gemensam bild av frågeställningar och omfattning på projektet.

De tre olika parterna hade således sammanfallande motiv för att ge sig in i projektet. Borlänge kommun hade formulerat en interkulturell strategi och önskade samverkan med kommunens religiösa organisationer. Svenska kyrkan och Västerås stift sökte former för att ta ett större nationellt ansvar i interreligiösa frågor. Högskolan Dalarna hade kompetens inom Interkulturella studier, bl.a. inom religionsområdet, för att kunna bidra till ny kunskap inom ett framväxande forskningsfält med fokus på interreligiös dialog i lokalsamhället. Genom samverkansprojektet *Interreligiöst råd i Borlänge* sammanstrålade allas intresse på ett gynnsamt sätt.

Det tvååriga projektet startade i augusti 2016 med en inledande träff med religiösa företrädare. Tidigt i processen formulerades hur följeforskningsprojektet skulle presenteras i workshops, seminarier och en skriftlig rapport. Muntliga presentationer gjordes i Borlänge kommuns Hållbarhetsutskott i januari 2018 och vid ett seminarium om interreligiösa råd i mellan-Sverige i Västerås i november 2018, liksom en muntlig rapport vid Unesco-Lucs möte i Älvsjö tillsammans med Borlänge kommun. En presskonferens med rapportsläpp genomfördes i Borlänge. Utöver detta presenterades projektet vid olika forskningssammanhang vid Uppsala universitet, vid Svenska kyrkans forskningsenhet samt vid en forskningskonferens i Bern, Schweiz, EASR i juni 2018.

Ett utfall av projektet har varit ny kunskap om religiöst diversifierade samhällen. Resultaten har därför stor relevans för Agenda 2030 och frågor om social hållbarhet. Erfarenheterna har skapat ringar på vattnet i form av en presentation av projektet vid interreligiösa rådets möte i Stockholms stora moské i december 2019 och från forskarsamfundet i form av en vetenskaplig artikel i den internationella tidskriften *Interreligious Studies and Intercultural Theology* under 2020 (Axelson & Stier, kommande).

Exempel 2: Länsstyrelsen Dalarnas uppdrag kring sociala risker

Länsstyrelsen i Dalarna har ett brett uppdrag med fokus på risker och allmän riskhantering. I uppdraget ingår även arbetet med *sociala* risker. År 2016 fick Länsstyrelsen även ett särskilt regeringsuppdrag att samordna åtgärderna vid landets länsstyrelser för att motverka rasism och extremism som en social riskindikator.

Sociala risker kan ses som det sociala hållbarhetsmyntets baksida (jämför med Agenda 2030, mål 16). Då interkulturell dialog och social hållbarhet i samver-

kan mellan akademi, myndigheter, kommuner, regioner, näringsliv och civilsamhälle är huvudfokus för IKUD togs en tidig kontakt med Camilla Sahlander vid Länsstyrelsen om ett förutsettningslöst möte. Mötet ägde rum under hösten 2016, mellan forskningsledare Jonas Stier och Camilla Sahlander. Över en kopp kaffe kretsade samtalet kring de olikartade uppdragen, verksamhetsmålen och arbetssätten som en högskola, respektive en länsstyrelse, har. Ett antal konkreta behov från båda sidor presenterades och diskuterades.

En utkomst av mötet var ett samförstånd om att båda parter hade mycket att vinna på att samverka. En annan var att ett första steg i samverkan borde vara en nationell och internationell översikt över kunskapsläget och goda exempel på arbete mot sociala risker. Kort efter beslutade Länsstyrelsen att med 380 000 tkr finansiera en forskare med huvudansvar för kunskapsöversikten, medan Högskolan Dalarna avsatte tid för ytterligare två forskare. Överenskommelsen formaliserades i ett kontrakt. Utkomsten av arbetet blev så småningom rapporten *Arbetsformer kring sociala risker - med fokus på rasism och extremism* (2017) samt ett antal workshops och seminarier arrangerade av Länsstyrelsen i Dalarna under 2017 och 2018 inom ramen för deras nationella regeringsuppdrag.

Öppenhet, beredvillighet och en beslutsamhet att snabbt komma igång med samverkan och samskapande var framgångsfaktorer. Det första mötets informella och ömsesidigt inlyssnande karaktär var avgörande. Såväl farhågor som möjliga utfall av samverkan och samskapande diskuterades öppenhjärtigt. Fokus var redan då långsiktig samverkan av ömsesidigt värde, trots skilda uppdrag, verksamhetslogiker, språk och terminologi. Efter mötet möjliggjorde regelbundna mejl- och telefonkontakter en snabb överenskommelse om upplägget, tidsplanen och finansieringen av kunskapsöversikten.

Som redan har sagts var utgångspunkten att Länsstyrelsen och Högskolan Dalarna hade olika uppdrag, mandat och tidshorisonter och samtidigt att båda var statliga myndigheter, med de krav detta innebär. Båda parter förhöll sig till och respekterade detta, samtidigt som gemensamma ansträngningar gjordes för att hitta framkomliga vägar till ömsesidigt värde och nytta, såväl kort- som långsiktigt. Även frågor kopplade till integritet och kontroll över resultaten diskuterades tidigt och utan någon högre grad av formalism. Kort och gott: ”vi litar på varandra och varandras omdöme, och är vi inte nöjda med något så slår vi en signal!”.

Redan vid första samtalet diskuterades samarbetets leverabler. För Länsstyrelsen var kunskapsöversikten en del av ett större uppdrag kring sociala risker. För IKUD:s del var det en hävstång mot ett bredare och mer långsiktigt samarbete, som över tid förhoppningsvis skulle materialisera sig i ytterligare samverkan och samskapande i en mer substantiell mening (se nedan). Denna syn kom sedermera att präglade båda parterna.

När kunskapsöversikten så småningom hade presenterats för Länsstyrelsen

och ett antal workshops för kunskapsöverföring hade genomförts var parterna nöjda med utfallet. Ingen mer formaliserad utvärdering bedömdes nödvändig. Därefter dröjde det inte länge förrän IKUD fick ett närbesläktat uppdrag av den Nationella samordnaren för främjande av demokrati mot våldsbejakande extremism. Uppdraget innebar att utvärdera de så kallade Kunskapshusen i Borlänge, Göteborg, Stockholm och Örebro. Slutsatserna från detta uppdrag kom även Länsstyrelsen i Dalarna till nytta.

Sammantaget ledde samverkan och samskapandet mellan Högskolan Dalarna och Länsstyrelsen i Dalarna till att ett särskilt fokus etablerades mot demokratiutmaningar och den brännande samtidsfrågan om antidemokratiska tendenser och kampen för den lokala demokratin. I Dalarna, närmare bestämt i Ludvika kommun, fanns ett närliggande och påkallat ”case” i och med en tilltagande nationalsocialistisk aktivitet hos Nordiska motståndsrörelsen (NMR). Som ett tredje exempel lyfter vi därför fram IKUD:s samverkan med Ludvika kommun.

Exempel 3: Hat och bot i Ludvika

År 2017 etablerades en kontakt mellan Högskolan Dalarna, Länsstyrelsen i Dalarna och Ludvika kommun om genomförandet av en större undersökning av lokalpolitikerns upplevda trygghet. Undersökningen kom sedermera att delfinansieras av Länsstyrelsen, som arbetade med sitt tidigare nämnda regeringsuppdrag kring rasism och extremism. Undersökningen kom att engagera historiker, sociologer, religionsvetare och statsvetare vid Högskolan Dalarna samt en medievetare vid Mälardalens högskola.

I en tät dialog mellan integrationssamordnare i Ludvika kommun, Länsstyrelsens ansvariga och högskolans forskare formulerades ett övergripande samskapandeprojekt kring hot mot den lokala demokratin. Projektet kom att inrymma tre delstudier: en enkät- och intervjuundersökning om förtroendevaldas upplevda trygghet, en studie om sociala medier och diskussionen om NMR på Flashback samt en studie om civilsamhällets strategier för att hantera närvaron av NMR. IKUD:s forskare blev sedermera inbjudna att avrapportera delstudierna vid temadagar i Ludvika samt vid seminarier i Länsstyrelsens regi. Resultaten av delstudierna redovisades sedermera i en vetenskaplig tidskrift (Blomberg & Stier, 2019).

Samverkan och samskapandet inriktat mot Ludvika har varit synnerligen dynamiskt och genererat flera parallella och efterföljande projekt. Engagemanget i Ludvika från nationella aktörer som Segerstedtinstitutet vid Göteborgs universitet och Centrum mot våldsbejakande extremism ledde till att näringslivet, närmare bestämt ABB och Spendrups, valde att delfinansiera ett doktorandprojekt i pedagogiskt arbete vid Högskolan Dalarna. Projektet har fokus på demokrati och förebyggande arbete mot våldsbejakande extremism och uppmärksamma-

des i Almedalen 2019. En annan utkomst är ett projekt i samverkan med Rädda barnen och Ludvika kommun med fokus på civilsamhället som demokratisk resurs. Ytterligare ett tillfälle till kunskapsbildning inom kunskapsfältet var när IKUD, med Länsstyrelsens bistånd, under hösten 2019 tog initiativ till en nationell NOVUS-undersökning om den svenska allmänhetens syn på våldsbejakande extremism. Utifrån resultaten diskuteras arbetet mot extremism, ökad samhällsoro och samhällets resiliens mot sociala risker i en kommande forskningsartikel (Korsell, Axelson & Stier, 2020).

Arbetet som initierades genom kontakter med Länsstyrelsen Dalarna och Ludvika kommun har genom ett uthålligt samverkansarbete med IKUD således genererat flera viktiga kunskapsbidrag om komplexa regionala och nationella samhällsprocesser, med relevans för såväl internationell forskning som social hållbarhet.

Hinder, framgångsfaktorer, framtid

Slimmade organisationer, en ökad arbetsbelastning, otydliga mandat och avsaknad av ”ingångar” hos potentiella samskapandepartners är exempel på vanliga hinder vid samverkan och samskapande. Andra är olikheter i incitament, tidslogik och högst mänskliga saker som osäkerhet, förutfattade meningar och tidigare dåliga erfarenheter (se Stier & Dobers, 2017; Stier, 2020). Ännu ett hinder i samskapandeprojekt är den tröskel som det inledande mötet innebär. För att hantera dessa hinder menar Stier (2020) att det är viktigt att avsätta tillräcklig tid och resurser från början, att redan inledningsvis kommunicera ömsesidiga förväntningar, önskemål och krav samt att adressera skillnader i institutionella mål, incitament, motiv och roller. Kanske allra viktigast är att formulera problemet och uppgiften tillsammans – vad vill man med samarbetet? Vilka är respektive verksamhets mer specifika problem, vad är det gemensamma och hur kan dessa synkas mot varandra och i bästa fall ge synergier?

I de beskrivna samarbetena diskuterades många av dessa frågor redan inledningsvis. Dock stannade diskussionen inte där utan övergick i handling, där utfallen blev positiva. Vetskapen om delvis skilda utgångspunkter och målsättningar blev inte oöverstigliga problem då det samtidigt fanns en medvetenhet om varandras intressen och mål. Enkelt uttryckt: genom att först måla upp en gemensam målbild och därefter tillsammans diskutera hur respektive verksamhetsuppdrag kunde genomföras utifrån olika mandat, blev utgångsläget det *gemensamma*, inte det särskiljande.

Denna typ av samverkan och samskapande är en framgångsväg i arbetet med Agenda 2030-målen och ligger i linje med Högskolan Dalarnas övergripande vision; att vi tillsammans med externa samhällsaktörer. ”... skapar öppna vägar till kunskap för ett gott samhälle” (Högskolan Dalarna 2015, s 1). Detta

övergripande normativa mål om det goda samhället och om lärosätets ansvar för det gemensamma goda har fungerat bra gentemot aktörer som på olika sätt engagerar sig samhällsutvecklingen inom sina respektive områden.

Olika aktörers vilja att bidra till att möta de stora samhällsutmaningarna och målen i Agenda 2030 har ofta kommit till uttryck genom en tydlig önskan att förstärka samhällets demokratiska utveckling och bidra till social hållbarhet och resiliens, också i ett långsiktigt ansvar för ett inkluderande välfärdssamhälle. Gemensamma värderingar har i hög grad bidragit till IKUD:s legitimitet hos olika aktörer och skapat möjligheter att bedriva forskning i nära samverkan med det omgivande samhället.

Sammantaget är vår erfarenhet att framgångsrik forskning i samverkan förutsätter en projektkedja som kräver (1) samarbete, (2) samverkan, (3) samskapande och slutligen (4) en djupare sammanhållning runt projektens vidare betydelse, d.v.s gemensamma åtaganden och ett gemensamt arbete utifrån övertygelsen att projekten fyller en kunskapsfunktion för samtliga inblandade som bidrar till ”det allmännas bästa”. Det är här, på den högsta idéburna nivån som olika samhällsaktörer kan förenas i ansträngningar och normativt engagemang för det allmännas bästa. Det är också här som akademins integritet och kritiska förhållningssätt har behövts och även framledes kommer att behövas om man ska lyckas förverkliga ambitionsnivån i Agenda 2030.

Referenser

Agenda 2030. [Hämtad 20-04-06] <https://www.globalamalen.se/>

Axelson, Tomas, Hansson, Ulf & Sedelius, Thomas (2018). *Från privatsak till politisk kraft? Borlänge interreligiösa råd och förväntningar på religion som resurs i lokalsamhället*. Falun: Högskolan Dalarna <https://du.diva-portal.org/smash/get/diva2:1260174/FULLTEXT01.pdf>

Axelson, Tomas & Stier Jonas (Kommande). 'Religions – A Janus Faced Phenomenon in Local Politics. A Swedish inter-religious council and participants' views on religions as a possible asset for societal cohesion in the local community'. *Interreligious Studies and Intercultural Theology*. Equinox

Blomberg, Helena, Båtefalk, Lars & Stier, Jonas (2018). *Extremistisk ideologi i den retoriska kampen om sanningen [Elektronisk resurs] fallet Nordiska motståndsrörelsen på sociala medier och i lokalpress*. Falun: Högskolan Dalarna. Tillgänglig på Internet: <http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:du:28419>

Blomberg, Helena & Stier, Jonas (2019). Flashback as a rhetorical online battleground [Elektronisk resurs] Debating the (dis)guise of the Nordic Resistance Movement. *Social Media + Society*. Tillgänglig på Internet: <http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:du:29134>

Borlänge kommun (2016). Lokal handlingsplan för att värna demokratin mot våldsbejakande miljöer i Borlänge, 2016-03-24.

Dobers, Peter. & Stier, Jonas (2018). "Quadruple Helix Co-creation in SSH. Experiences, considerations, lessons learned in a pan-European study in 12 countries". Proceeding 24th Sustainable Development Research Society Conference. Messina.

- Frisk, Liselotte, Axelson, Tomas, Hylén, Torsten & Stier, Jonas (2017). *Att lägga rälsen medan man kör [Elektronisk resurs] En utvärdering av kunskapsbusens arbete i fyra pilotkommuner - Örebro, Göteborg, Borlänge och Stockholm*. Falun: Högskolan Dalarna. Tillgänglig på Internet: <http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:du-26012>
- Frisk, Liselotte, Axelson, Tomas, Korsell, Lars, Lundberg, Erik & Stier, Jonas (2018). *Förtroendevaldas trygghet i Ludvika kommun [Elektronisk resurs]*. Falun: Högskolan Dalarna. Tillgänglig på Internet: <http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:du-28420>
- Gudmundsson, Ulla (2014). 'Därför är det dags att åter tala om det allmänna bästa'. Dagens Nyheter 14-08-12. [Hämtad 20-04-06]. <https://www.dn.se/kultur-noje/darfor-ar-det-dags-att-ater-tala-om-det-allmanna-basta/>
- Högskolan Dalarna (2015). Vår vision. Vi skapar öppna vägar till kunskap för ett gott samhälle. Högskolan Dalarna
- Lundberg, Erik (2019). *Till demokratins försvar? [Elektronisk resurs] Det lokala civilsambället om Nordiska motståndsrörelsens närvaro i Ludvika*. Falun: Högskolan Dalarna. Tillgänglig på Internet: <http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:du-29534>
- Länsstyrelsen (2015). Vägen in. Samverkan för ett bärkraftigt, gränslöst och attraktivt Dalarna. Regional överenskommelse för etablering av nyanlända 2015-2020.
- Korsell, Lars, Axelson, Tomas & Stier, Jonas (Kommande). "Allmänhetens syn på våldsbejakande extremism: En balans mellan sociala, ekonomiska och polisiära åtgärder". *Nordisk Tidsskrift för Kriminallivenskap (NTJK)*. Köpenhamn: Det Kgl. Bibliotek
- Korsell, Lars, Axelson, Tomas, Frisk, Liselotte & Stier, Jonas (2020). 'Harrassment and Threats, Concern and Fear: the Experiences of Local Politicians in Ludvika, Sweden. *Journal for Deradicalisation*.
- Olsson, Helén (2017). *Arbetsformer kring sociala risker - med fokus på rasism och extremism [Elektronisk resurs]*. Falun: Högskolan Dalarna. Tillgänglig på Internet: <http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:du-25075>
- Stier, Jonas. & Dobers, Peter (2017) "Quadruple Helix Co-creation in SSH – Experiences, Considerations, Lessons Learned. Report Work package 2, Accomplish. Falun: Högskolan Dalarna.